

שמעתא עמיקתא

גליון תרי"ז | פרשת מטות מסעי | תשפ"ד | קהילת הניכי הישיבות | רמות ב' | ירושלים תובכ"א

משיעורי

הלכות מצויות לבין המצרים (ב)

הרה"ג הרב יוחנן בורגר שליט"א
מו"ץ וראש כולל הוראה רמות

ביבום

שבוע שחל בו ת"ב, אסור לכבס, אפי' דעתו ללבוש הבגד לאחר ת"ב. [שו"ע (סי' תקנ"א סעי' א)]. ואין איסור כיבוס משום מלאכה, אלא כדי למעט בשמחה, להראות אבלות ושלא יסוּח דעתו ממנה. [מ"ב (סי' כ"א וסי' כ"ב)]. ומנהג בני אשכנז להחמיר מר"ח. [רמ"א (סו)].

תנינת בגד במכונת כביסה בער"ה כשיגמור לכבס בלילה
יש אומרים שאין לכבס במכונת כביסה בערב ר"ח כשיגמור לכבס בלילה, אבל אם יגמור בבין השמשות מותר. [בעל השבט הלוי (מבית לוי בהמ"צ עמי' יד אות א)]. ויש מתירים בכל אופן. וכן ע"ק. [הגרש"י זצ"ל והגר"ח זצ"ל (תורת המועדים אות ט)].

אין לו אלא מלבוש אחד
אפילו אין לו אלא מלבוש אחד, אסור לו לכבס בשבוע שחל בו ת"ב. [שו"ע (סי' תקנ"א סעי' א)]. אבל מר"ח עד שבוע שחל בו ת"ב מותר (אף לנוהגים להחמיר מר"ח). [מ"ב (סי' כט)].

נתלכלכו כל בגדיו בזיעה
נתלכלכו כל בגדיו בזיעה, הרי הוא כמי שאין לו אלא חלוק אחד, שמתור לו לכבס חלוק עד שבוע שחל בו ת"ב. [בעל השבט הלוי (מבית לוי ביהמ"צ עמי' י אות ב)]. אבל בגיהוץ אין להקל. [שם]. אלא אם כן יש משום כבוד הבריות. [עיי' להלן שמוכרז שמתירים אפילו כיבוס במקום כב"ב]. ועדיף לכבס מאשר לקנות בגד חדש לצורך זה. [שם]. וכן דעת הגרש"י זצ"ל (נטעי גבריאל פלי"ז הגה יז) שבמקום שהתירו כיבוס (ושם איירי לענין בגדי קטנים) אין להחמיר ולקנות אחרים חדשים].

לצורך מצוה

כיבוס לצורך מצוה מותר אפי' בשבוע שחל בו ת"ב. כגון אשה הלושבת לבנים לצורך ימי טהרתה. [רמ"א (שם סעי' א) ומ"ב (סי' ל)]. וק"ו שמותר לתת לכובס עכו"ם לצורך זה. [מ"ב (סי' ק"א)]. ועיי' לקמן לענין שאר מקומות שהתירו לכבס במקום מצוה.

לכבוד שבת
כיבוס לכבוד שבת נהגו לאסור, אך אין לו בגד לכבוד שבת רשאי לכבסו. [מ"ב (סי' ק"ב)]. ואע"פ דשם מייירי לענין כותנת י"ל שכתב כן לפי המנהג שכת' אב"ט הרמ"א שם, אבל לידן שנוהגים כהר"א לחלף גם שאר הבגדים שרי. [וכן הביא בטעמי גבריאל (פלי"ה אות ו)].

כיבוס מפות לצורך פוערת מצוה

קייטרנג המכין סעודות מצוה, כגון ברית מילה וכדו', כל יום בטי' הימים, אם א"א להם לכבס המפות רשאים לכבס ויש לדקדק רק בערך ביותר למצוה, ולמעט מהרגיל כל השנה. [שבט הלוי (ח"י ס"י פ"ג)].

הפיאת פאה נכרית

י"א שאסור לחפוף פאה נכרית דבכלל כיבוס הוא. [בעל השבט הלוי (שם עמי' יד אות א) והגרש"י זצ"ל (רובבות אפרים ח"י ס"י רצ"א אות א)]. ויש מקילין. [הגר"ח (שם) משום שאין לפאה נכרית דין בגד. ועיי' בשי"ס סנהדרין (ק"ב)], ויש חלק ואכמ"ל. ולענין איסור גיהוץ עיי' לקמן.

צהרצוה נעליים

מותר לצחצח נעליים ואין זה בכלל איסור כיבוס. [בעל השבט הלוי (מבית לוי עמי' כג הגה ז) ואור לציון (פכ"ז סוף אות א)]. ויש מתירים רק להשחרם אבל לא להבריסקם. [אג"מ (ח"ג ס"י פ)]. ושימוש בחומר נוזל המצוי בזמנינו מסתבר שמותר אף לדעה זו. ועכ"פ לצורך שבת מותר בכל אופן. [הגרש"י זצ"ל (הליכ"ש פ"ד אות יז) ובעל השבט הלוי (שם עמי' כג הגה ז)]. ולדעת האג"מ (שם) שרי אף להבריסקם] רק לידן שנוהגים ללבוש בגדי שבת בשבת חזון].

להבריש בגד או כובע

מותר להבריש בגד או כובע אפילו בשבוע שחל בו ת"ב. [אור לציון (פכ"ז סוף אות א)].

ניקוי כתם

מותר לנקות בגד מכתם. [הגרש"י זצ"ל (מבקשי תורה חכ"ו עמי' תל) והגרש"י זצ"ל (הלכות ומנהגי בהמ"צ עמי' מו) משום שאין כביסה משום היסח הדעת מהאבלות. ודעת בעל השבט הלוי (שם עמי' יד אות א) להקל רק כשהכתם ניכר. ודעת האור לציון (פכ"ז הגה א) שאין להקל אלא במקום כבוד הבריות].

בגדים העשויים להתלכלך תדיר
בגדי עבודה שעשויים להתלכלך תדיר (כגון של אינסטלטור, עובדי נקיון וכדו'), אם צריכים להם מותר לכבסם. [עיי' ברמ"א (סי' תק"א סעי' יד) שהתיר לכבס בגדי הקטנים שמתלכלכים תדיר. ובאר הלוש כי אין בכיבוס זה משום שמחה. והביאו המ"ב (סי' פח)]. ולפ"ז י"ל דה"ה בכיבוסי. ובדרך זה כתב בנטעי גבריאל (פלי"ה אות ז)]. ועיי' להלן לענין סדינים, מגבות וכדו', במקומות צבורים.

מסכות פנים

מותר לכבס מסכות פנים המיועדות למניעת התפשטות נגיף הקורונה. [דלא גרע מבגדי זיעה ובגדים העשויים להתלכלך תדיר שמותר לכבסם. כפרט שלצורך הגנה יעלה צריך שהמסכה תהיה נקיה. וכן פסק הגר"ח זצ"ל].

הבגד עלול להפסד

בגד שהתלכלך ואם לא יכבסו יפסד מותר לכבסו. [הגרש"י זצ"ל (אשרי האיש פ"ט אות א)].

עיי' עכו"ם

אסור ליתן לאינו יהודי לכבס מר"ח ואילך (ולבני ספרד משבוע שחל בו ת"ב, כה"ח אות ס"ט), ואפי' אמר לו לכבס אחר ת"ב ג"כ נהגו לאסור (שיש בכ"ז משום היסח הדעת מהאבלות, כה"ח אות ז'), ויש מצדדים להקל כשנותן לצורך אחר ת"ב. ולמעשה לענין כלי פשתן יש לסמוך על זה. [רמ"א (שם סעי' א) ומ"ב (סי' לד)]. ומ"מ קודם ר"ח מותר לתת, אע"פ שכובס אחר ר"ח, או אפי' בשבוע שחל בו ת"ב. [רמ"א (שם סעי' א) ומ"ב (סי' לה)].

להוסיף בגדים של גדולים בשעה שמכבס בגדי קטנים
כשמכבס בגדי קטנים במכונת כביסה (עיי' להלן) אסור להוסיף בגדי גדולים. [הגרש"י זצ"ל (אשרי האיש פ"ט אות ט)].

בגדי קטנים

אסור לגדולים לכבס כחותם של קטנים ויש להחמיר אף כשלא הגיעו לחינוך. [שו"ע (סי' תקנ"א סעי' ד)]. ועיי' במ"ב (סי' פ"א) דהיינו משום אבלות או משום עמית נפש. וכת' בשעה"צ (אות צ"א) דנפ"מ בין הטעמים, לקטן שלא הגיע לחינוך. וי"א שאיסור זה נוהג משבוע שחל בו ת"ב. [שו"ע (שם)]. וכת' הפמ"ג (אע"פ סי' לח) שכן מוכח מהרמ"א שד"ק ליה להשו"ע. וי"א שנוהג מר"ח. [עיי' במ"ב (סי' פ"א) וכת' בשם הא"י לד"ק לן להחמיר בתספורת מ"מ בתמוז וכיבוס מר"ח, ובח"י"א כתב לצורך קטנים אין להחמיר אף לפי מנהגינו אין לשבת זו, ע"כ]. והעיקר כדעה הראשונה. [נחנך לענ"כ (פכ"ז סוף הגה א)]. ועיי' בסמוך.

בגדי קטנים העשויים להתלכלך

בגדי קטנים (אפי' הגיעו לחינוך) העשויים להתלכלך תדיר, מותר לכבסן אפי' בשבוע שחל בו ת"ב. [רמ"א (שם) ופמ"ג (שם א"א סי' ק"ט)]. ובאופן זה מותר לכבס אפי' הרבה (בגדים של קטנים) ביחד אם עושה כן ע"י מכונת כביסה. [עיי' במ"ב (סי' פ"א) וכת' דלא יכבסו הרבה ביחד. ובמכונת כביסה שהיא טרחה א' מסתבר דשרי אפי' הרבה ביחד. וכ"כ בחנך לענ"כ (פכ"ז סוף הגה ב)].

לבישת בגדים מכובסים

אסור ללבוש בגדים מכובסים (אף שכיבסם לפני ר"ח). ובני אשכנז נוהגים להחמיר בזה מר"ח, ובני ספרד בשבוע שחל בו ת"ב. [שו"ע (סי' תקנ"א סעי' א) ורמ"א (סו)].

לצורך מצוה

לצורך מצוה, כגון אשה בימי ליבונה מותרת ללבוש, ולהציע תחתיה לבנים (אבל בת"ב עצמו לא תלבש לבנים רק לובשת חלוק בדוק ויפה). [רמ"א (שם סעי' א) ומ"ב (סי' ל)].

לצורך שידוכין

בחור שיש לו פגיושה לצורך שידוכין בטי' הימים רשאי ללבוש בגדים מכובסים, אם יש צורך בדבר. [הגרש"י זצ"ל (הלכות ומנהגי ביהמ"צ עמי' סד הגה א)].

לכבוד שבת

לכבוד שבת לובשים בגדים מכובסים. [עיי' במ"ב (סי' ק"ב)]. ואע"פ דשם מייירי בכלי פשתן, עיינון בביאור הגר"א שנקט שהתיר זה ללמוד ממה שהתירו לכבס לכבוד שבת. ועיי' במטה יהודה (שם). ודעת הגרש"י זצ"ל (הליכ"ש ביה"מ פ"ד הגה 25) שכל מקום שמותר בגדי שבת מותר גם במכובסים, וא"כ לפי מנהג ידן להקל בבגדי שבת בשבת חזון ה"ה לזה. ויש לציון דעת הגרש"י זצ"ל (הלכות ומנהגי ביהמ"צ עמי' סה"ג 41) דהיתר זה הוא בגד הותרה ולא בגד דחוייה].

בגדי זיעה

מותר אפי' בטי' הימים ללבוש בגדי זיעה (גופיה, גרביים, וכדו') מכובסים. [עיי' ברמ"א (רס"י תקנ"א) שהתיר להחליף הכותנת לשבת חזון. ועיי' במ"ב (סי' ק"ט) שהתיר גם להחליף גרביים כיון שהוא בגד שלובשים רק מפני הזיעה (עיי' במ"א סי' ק"ד)], אע"פ דהתם קאי לפי המנהג שאסור ללבוש בגדים מכובסים בשבת. ולכא"ו אין לומר דדוקא לכבוד שבת התיר שהרי למנהג זה אין כבוד שבת מתיר, אלא טעמו להתיר מחמת שחם בגדי זיעה. ושר"מ ש"כ"ב בחמו"ד הובא במבית לוי (עמי' יד הגה ז). וכן הוא בערו"ה"ש (יו"ד סי' שפ"ד אות ז). וכן פסק בעל השבט הלוי (מבית לוי עמי' יד הגה ז) להתיר אף בשאר ימות השבוע ע"פ הפת"ש (יו"ד סי' שפ"ד סי' ב). וכן פסק הגרש"י זצ"ל (אשרי האיש פ"ט אות מט). וכן הוא ברובבות אפרים (ח"ג רס"י שמה). ועיי' באבני יספה (ח"ג סי' נח ענף ב) שהביא מהגרש"י זצ"ל שגם פיגמה דינו כבגדי זיעה. וי"א שמ"מ לכתחלה יש ללבוש קצת לפני ט' הימים. [הגרש"י זצ"ל (שם) ודעתו שם שחולצה שלובש תחתיה גופיה קצרה היא בכלל בגדי זיעה. וי"א בשם הגרש"י זצ"ל (הלכות ומנהגי ביה"מ פ"ד הגה 39) להחמיר בזה אא"כ הוא איסטניס]. ואף למחמירים אם לא הכין לפני ט' הימים, עכ"פ כשצריך להחליפם ינחם על הרצפה, ואח"כ ילבשם. [עיי' במנה"י (ח"י ס"י מ"ד). וכן פסק הגר"ח זצ"ל (קע"מ הגה ט)]. ועיי' בשמעתא עמיתקא גליון שצ"ז].

מסיבת שידוכין

מסיבת שידוכין הנערכת בטי' הימים, מותרים החתן והכלה ללבוש בגדים מכובסים. [הגרש"י זצ"ל (שם פ"ד אות י והגה 25)].

במקום שמותר ללבוש בגדי שבת

כל מקום שמותר ללבוש בגדי שבת ה"ה בגדים מכובסים. [הגרש"י זצ"ל (שם פ"ד הגה 25)].

מגבות, מפות וכדו' מכובסים

סדינים

מראש חודש עד ת"ב (לבני אשכנז, ולבני ספרד בשבוע שחל בו ת"ב) אין להציע המטות לסדינים מכובסים. [שו"ע (סי' תקנ"א סעי' א)]. ואף לכבוד שבת נהגו איסור. [מ"ב (סי' ל)].

לצורך אורחים

מותר להציע סדינים מכובסים עבור אורחים הבאים לביתו. [בעל השבט הלוי (שם עמי' טו הגה י)].

לצורך בית מלון

בבתי מלון מותר להציע מטות האורחים בסדינים מכובסים. [בעל השבט הלוי (מבית לוי עמי' טו הגה יח) וגר"א (ח"ג סי' ס"א)]. והאורחים רשאים להשתמש בהם. ויש מני יספה (ח"ג סי' נח ענף א) הרצפה קודם לכן. [מנח"י (ח"י ס"י מ"ד דה"ה וכו"ה)].

מגבות

מר"ח (ולבני ספרד בשבוע שחל בו ת"ב) אין להשתמש במגבות מכובסים. [שו"ע (סי' תקנ"א סעי' א)].

במקום צבורי

במקום צבורי מותר להשתמש במגבות מכובסים ואף לכבסם מותר. [הגרש"י זצ"ל (הליכ"ש עמי' תכ"א) כי מתלכלכים תדיר].

מר"ח עד ת"ב (ולבני ספרד משבוע שחל בו ת"ב) אין להשתמש במפות מכובסים. [שו"ע (סי' תקנ"א סעי' א)]. ומ"מ לכבוד שבת מציעין לבנים כמו בשאר שבתות. [רמ"א (שם) ומ"ב (סי' ל)].

הכנת הבגדים ע"מ להתיר לבישתם

אסור ללבוש בגדים מכובסים כמבואר לעיל, אלא שמחמת שברך כלל יש צורך בהחלפת בגדים בימים אלו מחמת החום וכדו', ניתן ללבושם זמן מה לפני הגעת זמן האיסור ע"מ להתירם בלבישה. [עיי' ברמ"א (יו"ד סי' שפ"ט סעי' א) ובשי"ד (סי' ד) לענין אבלות. וכן הוא בכ"ח (שם אות קצ"א)]. וילבשם בכדי שתקלט בהם זיעה. [אור לציון (פכ"ז הגה א)]. או בכדי שיהיה מורגש שהוא קצת מגושם (והוא חכמי שעה, והכל לפי הענין). [הגרש"י זצ"ל (קע"מ הגה ח)].

כמו בשיבת ביחוד

כשלוש בגדים ע"מ להתירם בשימוש מועיל אף ללבוש כמה בגדים ביחד. [הגר"ח זצ"ל (קע"מ עמי' ל"ג הגה יט) אם מתקמטים קצת. וכן פסק באור לציון (פכ"ז הגה א) כי אדם שיביאו לו בגד שלבש אחר, אפי' באופן זה, מאוס בעיניו ללבושו].

להשתמש רק בחלק מהבגד

אין צריך להשתמש בכל הבגד, אלא די במקצתו. [הגרש"י זצ"ל (אבני יספה ח"ג סי' נח ענף א)].

לשפשפם ברצפה

י"א שמועיל (אף לאחר הגעת זמן האיסור) להניח בגדים ע"ג קרקע ע"מ להתירם ללבישה. [כרם שלמה (ניו"ד סי' שסט)].
ויש מחמירים. [אור לציון (פכ"ז הגה א') דלא דמי לבגד שהתלכלך בזיעה, שבגד זה שיביאו לאדם אחר לא יאה מאוס עליו כבגד שיש בו זיעה].
ואם שכח להכין בגדים לפני הזמן, יכול לסמוך על המקליון בתנאי שיניחם על הרצפה באופן שניכר הלכלוך באופן שמרגיש שצריך לכבסם. [הגרנ"ק זצ"ל (חוט שני ר"ה עמי תיד)].
וכן בכל שעת הדחק ניתן לסמוך על היתר זה. [הגרש"י"א זצ"ל (אשרי האישי פס"ט אות מט)].
וע"י מש"כ לענין בגדי זיעה.

להשהות הבגד עם כביסה שאינה נקיה

במקום הצורך, ניתן (אף לאחר הגעת זמן האיסור) להשהות בגדים המכובסים עם הכביסה שאיננה נקיה עד שהבגדים קולטים הריח של הכביסה. [הגרש"י"א זצ"ל (אבני יספה ח"ג סי' נט ענף ד)].
לישן על בגד מכובס בתשעת הימים (ע"מ להתירו ללבישה)
אם ישן על בגד מכובס (אף תוך ט' הימים), הרי זה כמו שלבשן אחר ומותר ללבושו.

[הגרש"י"א זצ"ל (דברי סופרים קצור ה"ל אבולת פל"ז אות לה) ואין בכה"ג משום הצעת סדן מכובס, עיי"ש].
לבקש מבן ספרד או קטן שילבשנו עבורו (עד שבוע שחל בו ת"ב)
מותר לבן אשכנז לבקש מבן ספרד הנוהג היתר בזה עד שבוע שחל בו ת"ב, ללבוש עבורו בגדים מכובסים עד שבוע שחל בו ת"ב כדי להתירם בלבישה. [הגרנ"ק זצ"ל (חוט שני יו"ט עמי שמה)].
וכן מותר לבקש מקטן (אפי' בשבוע שחל בו ת"ב). [וכן ראיתי עצה זו בקעי"מ (סוף הגה ז)].

בגדי זיעה

למחמירים לעיל שאסור החליף בגדי זיעה, אם צריך להחליפם יניחנם על הריצפה, ואח"כ ילבשם. [ע"י במנח"י (ח"י סי' מד)].
וכן פסק הגרנ"ק זצ"ל (קעי"מ הגה טז).

מגבות

מגבות, ע"מ להתירם בשימוש די לנגב בהן פ"א לפני זמן האיסור. [אור לציון (פכ"ז הגה א)].

הכנת הבגדים בשבת

מותר ללבוש בגדי שבת ולהחליפם אחר כמה שעות שלבשם בלילה ובבוקר כדי שיהיה מותר ללובשם תשעת הימים. [שבט הלוי (קובץ מבית לוי ח"י"ג עמי מט אות ה)].
ויעשה כן באופן שאינו ניכר שעושה לצורך חול, כגון כשקם מהשינה, ילבש חולצה מכובסת. [הגרש"י"א זצ"ל (שולחן שבת סי' רצ ס"ק א.ג והליכ"ש בין המצרים פי"ד אות כ), בעל התכמה (ח"ד סי' קלח), בן איש חי (ח"א דברים אות ו), רב פעלים ח"ד ססי' כט), כח"ח (סי' תקנא אות צא) ואור לציון (ח"ג פכ"ז אות א)].

בגדים שאינן ראויים לשבת

היתר הני"ל אינו שייך בבגדים שניכר עליהם שהם בגדי חול. [אור לציון (ח"ג פכ"ז הגה א ד"ה ומי) וארחות שבת (פכ"ב סוף הגה רפב)].

לומר בפני שמחליף בגדיו לצורך חול

יש ליזהר מלומר שכונתו עבור ההכנה. [הגרש"י"א זצ"ל (אשרי האישי ח"ב פי"ד אות יח), ששי"כ (פכ"ח הגה קפו) ובעל התכמה (ח"ד סי' קלח)].
וע"י באר משה (ח"ו סי' קה בהשמטות) ובארחות רבינו (ח"ב עמי קל).

גיהוץ

אין לגהץ בגדים בימים אלו אפילו ע"מ ללובשם לאחר ת"ב. למנהג עדות המזרח יש להחמיר משבוע שחל בו ת"ב. [שר"ע (שם סע' א) אור לציון (פכ"ז אות ב ועיי"ש בהגה)].
ולמנהג בני אשכנז מר"ח. [רמ"א (שם) וביאור הלכה (ד"ה ואנח)].

גיהוץ בגד שכבר לבשו

יש מי שאומר שגיהוץ האסור הוא הגיהוץ של אחר כביסה שהוא בכלל ניקוי הבגד, אבל מותר לגהץ בגדים שכבר לבשם ונתקמטו. [הגרנ"ק זצ"ל (חוט שני ר"ה עמי תטו)].

פאה נכרית

סירוק פאה ללא עזרת חומרים אינה בכלל גיהוץ ומותרת. [הגרש"י"א זצ"ל (אשרי האישי פס"ט אות ט)].

לבישת בגדים מגוהצים

אין ללבוש בבגדים מגוהצין אפילו הם ישנים שהגיהוץ עושה אותן כחדשים. [מ"ב (סי' תקנא ס"ק מד)].

השתמש בהם פ"א או מקמט אותן קצת

בגדים מגוהצין אם לבשן זמן מה לפני ט' הימים מותר ללבושן אפי' גיהוצן ניכר. [הגרש"י"א זצ"ל (שלמי מועד עמי תפ) והגרנ"ק זצ"ל (קעי"מ הגה ד)].
וכמו"כ ניתן לקמטם קצת לפני הלבישה. [הגר"י"ק (ארחות רבינו ח"ב עמי קלד)].

לצורך שבת

בגדים מגוהצים חמירי מבגדים מכובסים ועל כן אף לצורך שבת אסור ללבושן (אם לא לבשם כלל אחר הגיהוץ), ומי"מ יכול לקמטם קצת לפני הלבישה כנ"ל. [הגר"י"ק (שם)].

לבישת בגדים חדשים

בגדים חדשים (אפי' לא מברכים עליהם שהחיינו), בין לבנים בין צבועים בין של צמר בין של פשתן, אסור ללבוש בשבוע שחל בו ת"ב. [שר"ע (סי' תקנא סעי ו) ומ"ב (ס"ק מה)].
ובני אשכנז מחמירין מר"ח ואילך. [רמ"א (שם)].

בגדים שאינם חשובים (נעלים, גרבים וכדו')

אפילו בגדים חדשים שאינם חשובים (שאינן צריך לברך עליהם שהחיינו) כגון ננעלים חדשים, גרבים וכיו"ב, אסור ללובשם (מר"ח לבני אשכנז ובשבוע שחל בו ת"ב לבני ספרד). [מ"ב (ס"ק מה)].
וע"י לעיל בברכת שהחיינו לענין לבישת בגדים חדשים בשבת.
בגדים חדשים בשבת חוזן (שלא מברכים עליהן שהחיינו)

אף לנוהגים ללבוש בגדי שבת בשבת חוזן אינן רשאים ללבוש בגדים חדשים אע"פ שלא מברכים עליהן שהחיינו. [אג"מ (אור"ח ח"ג סי' פ) והגר"י"ק זצ"ל (ארחות רבנו ח"ב עמי קלד אות יז)].
ויש מפורסיקי עדות המזרח המתירים כשאינו צריך לברך עליהן שהחיינו. [כה"ח (אות פט)].

בגדים חדשים שאינם חשובים בשבת חוזן

כתונת וכדו' אפי' חדשים מותר ללבוש בשבת חוזן (כמו לענין כיבוס דמותר לכבוד שבת). [בה"ל (שם ד"ה כלים)].
וכשיש לו כתונת מכובסת אסור ללבוש חדשה. [אג"מ (ח"ג סי' ט)].
שבת התן

מי שיש לו נשואין בשבוע שלאחר ת"ב, אסור לו ללבוש בגדים חדשים. [מ"ב (ס"ק ט)].
התן בר מצוה

נער בר מצוה שעלייתו לתורה בשבת חוזן, אסור לו ללבוש בגדים חדשים. [מבית לוי (דיני ימי בין המצרים)].
וילבשם לפני זמן האיסור שלא יהיו כחדשים.

לצורך שידוכין

בחור שיש לו פגישה לצורך שידוכין בט' הימים, מותר לו ללבוש בגד חדש אם יש צורך בדבר. [חזו"א (ארחות רבינו ח"ב עמי קל אות א) והגרש"י"א זצ"ל (הלכות ומנהגי ביהמ"צ עמי סד הגה 44)].

לבישת בגדי שבת

מר"ח עד ת"ב אסור ללבוש בגדי שבת. [רמ"א (סי' תקנא סעי א)].
ואיסור זה הוא באופן שהן ניכרים שהם בגדי שבת, אבל במה שמיוחדו לשבת אינו כבגדי שבת אם אינו ניכר, לכן מותר ללבוש טלית קטן מיוחד לשבת כיון שאין ניכר שהוא של שבת, וכמו כן מותר ללבוש כובע של שבת כיון שאין ניכר שהוא של שבת. [הגרנ"ק זצ"ל (חוט שני ר"ה עמי תד)].

שבת חוזן

אפילו בשבת חוזן אין מחליפין ללבוש בגדי שבת, כי אם הכתונת לבד. [רמ"א (סי' תקנא סעי א)].
אולם כבר התפשט המנהג ברוב המקומות ללבוש בגדי שבת ואפי' בשבת שחל בו ת"ב, ויש משנים בגד אחד. [מ"ב (סי' תקנא ס"ק ו) וכה"ח (אות י)].

בערב שבת

י"א שמותר ללבוש בגדי שבת בערב שבת מחצות היום ואילך. [הגר"י"ק זצ"ל (ארחות רבינו ח"ב עמי קלג) והגרש"י"א זצ"ל (קעי"מ פי"ד אות יט)].
וי"א שמותר ללובשם בשעה שרגיל ללובשם כל ער"ש אפי' סמוך לחצות היום. [בעל השבט הלוי (שם עמי ג) והגרש"י"א זצ"ל (שלמי מועד פי"ב הגה 51)].

במוציא שבת

י"א שבמוצי"ש מותר להמשיך ללבוש בגדי שבת שלבש בשבת. [א"י"א מבוטשאטש (מ"ת סי' תקנא) (נטעמו כי האיסור הוא התחלת הלבישה ולא במה שכבר לבוש ועומד).
וכן דעת הגרש"י"א זצ"ל (קעי"מ פי"ד אות יט) ובעל השבט הלוי (מבית לוי עמי ו)].
וי"א שלאחר הבדלה יש לפושטם. [הגרנ"ק זצ"ל (קעי"מ שם)].
ולענין מנהג החזו"א ע"י בספר קעי"מ בתהוות הגרנ"ק זצ"ל (אות כב)].
וכל א' ינהג כפי מנהגו. [הגרש"י"א זצ"ל (פי"ד הגה 88)].
ולענין מנהג הגרש"י"א זצ"ל, ע"י בהלכי"ש (פי"ד אות כח והגה לה) ובספר שלמי מועד (עמי תפג)].

מעלי ברית

מילה שהיא מר"ח עד ת"ב נוהגים שבעלי ברית לובשים בגדי שבת. [רמ"א (סי' תקנא סעי א) ומ"ב (ס"ק ד)], אפילו הם מכובסים. [הגרש"י"א זצ"ל (הלכי"ש פי"ד הגה 25)].

מי בכלל בעל ברית

בעלי ברית הם אב ואם הבן, המוהל והסנדק. [מ"ב (סי' תקנא ס"ק א)].
וכמו כן הסבים (אבי אבי הבן ואבי היולדת) והסבתות, האחים והאחיות של הרך הנימול, אם רגילים ללבוש בגדי שבת לצורך זה. [שער"ת (סס"ק ג) ובעל השבט הלוי (שם עמי כב הגה כה)].
ומש"כ שיה"ח האחים והאחיות כן דעת הגרש"י"א זצ"ל (שם פי"ד הגה ד)].
אבל המכניס והמוציא התינוק (קוואטער), יש אומרים שאינו בכלל זה ויש מקילים, ומי"מ האשה המכנסת התינוק נוהגת ללבוש בגדי שבת שזה עיקר מצותה. [מ"ב (סי' תקנא ס"ק א) ושעה"צ (אות א)].

פדיון הבן

המתירים ללבוש בגדי שבת בברית מילה (ע"י לעיל), רשאים ללבוש בגדי שבת בפדיון הבן. [כה"ח (סי' תקנא אות ז)].

פשיטת בגדי שבת לאחר הברית או הפדיון

עיין מש"כ לענין פשיטת בגדי שבת מיד במוצי"ש שהבאנו מחלוקת דבדו, ומי"מ בברית מילה אפשר להקל ואין צריך לפושטם באותו יום. [דהרי אף מהמ"ב (שם ס"ק לד) משמע להתיירא שהרי כתב להפשיטם דוקא לענין ברית מילה בתי"ב. וי"ל דלא דמי לבגדי שבת במוצי"ש הדכא הוי כיוו"ט שלהם].

בר מצוה

מותר לבחור הבר מצוה, לאביו, לאמו, לסבים ולסבתות, ללבוש בגדי שבת אפי' מכובסים לכבוד הבר מצוה בט' הימים. [הגרש"י"א זצ"ל (שם פי"ד אות ח, הגה יא והגה 25)].
וע"י דבדרי יציב (אור"ח ח"ב סי' רלח)].
וי"א שמותר רק עד שבוע שחל בו. [הגרש"י"א זצ"ל (קובץ תשובות ח"ג סי' לה)].
ומי"מ בשנה שחל ת"ב בשבת ונדחתה התענית ליום ראשון, אפשר להקל גם בשבוע שחל בו ת"ב.

[הגרש"י"א זצ"ל (שם) דיש לצרף דעת הסוברים דבכה"ג אין דין שבוע שחל בו ת"ב].
התחילה הסעודה בערב ר"ח אב ונמשכה עד הלילה

אם התחילה הסעודה בערב ר"ח אב מבעוד יום ונמשכה עד הלילה, מותר לשאר קרואים הלבושים בגדי שבת להמשיך ללובשם עד אחר גמר הסעודה. [הגרש"י"א זצ"ל (שם הגה 26)].

לצורך שידוכין

בחור שיש לו נגטיה לצורך שידוך בט' הימים מותר לו ללבוש בגדי שבת. [חזו"א (ארחות רבינו ח"ב עמי קל אות ב), הגרש"י"א זצ"ל (הלכות ומנהגי ביהמ"צ עמי סד הגה 44) והשבט הלוי (ח"ט סי' קלא אות ד)].

מסויבת שידוכין

במסיבת שידוכין הנערכת בט' הימים, מותרים החתן והכלה ללבוש בגדי שבת. [הגרש"י"א זצ"ל (שם אות ו)].

תפירה

אסור לעשות בגדים חדשים ומנעלים חדשים בשבוע זה. ויש להחמיר מר"ח. [שר"ע (סי' תקנא סעי ז) ומ"ב (ס"ק מז)].

עבור אחרים (כגון חייט המתפרנס ממלאכה זו)

אומן ישראל אסור לעשות בגדים לצורך אחרים בין ישראלים בין עכו"ם, בין בשכר בין בחנם. ונהגו להקל אף לצורך ישראלים.
אם נתנו לו קודם ר"ח דאלו אחר ר"ח אסור ליתן לו, ואם ידוע ומפורסם שהמלאכה של אינו יהודי, מותר אף לכתחלה לעשות המלאכה אפילו אחר ר"ח. [רמ"א (שם סעי ז) ומ"ב (ס"ק נא ונב)].
ועיי"ש (ס"ק ג) שאם אין לו מה יאכל מותר בכל אופן].
על מנת למכרם לאחר ת"ב

אף באופן שהוא ידוע ומפורסם שאינו עושה לעצמו ובודאי לית ביה שמחה להאומן כגון שעושה בשביל למכור בשוק לאחר ת"ב אסור.
וטעם האיסור שיחשבו שנתן לו ישראל לתקן אחר ר"ח. [ביאור הלכה (שם ד"ה של הנכר)].

ע"י עכו"ם

נהגו לתת לאומנים אינם יהודים לתקן כלים חדשים אפילו אחר ר"ח, כדי שיהיו מוכנים לאחר התענית, ומיהו טוב למעט בזה במקום שאפשר, דלא עדיף משאר משא ומתן דממעטינן. [רמ"א (שם סעי ז).
וביאר המ"ב (ס"ק ג) הדטעם שהקילו בזה יותר מכיבוס דאסרינן לעיל בסוף סעי' י"ג לפי שעדיין אינו שול ולא נקרא שמו עליו].

לצורך נשואין

מותר לעשות בגדים חדשים לצורך נשואין שלאחר ת"ב אם לא קיים מצות פו"ר. [מ"ב (סס"ק יד)].

בגדים שנקרעו ותפירת כפתור

תפירת כפתור או קרע בבגד מותרת אפי' בשבוע שחל בו ת"ב. [הגרש"י"א זצ"ל (שם אות טז), בעל הש"ח (שם עמי יג אות ז),
וכן הוא בבא"ח (דברים אות י) ובאור לציון (פכ"ז סוף הגה ב)].

לקצר שרוולים וכדו'

מותר לקצר אורך הבגד ואין בזה משום תיקון בגד. [דדמי להא לדלעי דשרי לתפור קרע. וע"י עוד באג"מ שבסמוך. ושו"ר שכן פסק הגרנ"ק זצ"ל (חוט שני ר"ה עמי תטו)].

פאה נכרית

מותר לתקן פאה נכרית בימים אלו, אא"כ הוא תיקון חשוב, ואם יש צורך אף בזה מותר. [ע"י בנטיע גבריאל (פלו"ז אות ט) דהוי בכלל קישוטי אשה שהתירו אפי' לאבלה תוך ל' כמבואר בשו"ע (ניו"ד סי' שפא סעי ו)].

יש נוהגים שלא לשתות יין בשבוע שחל בו ת"ב (ובמרוצ"ש אם הוא לא התפלל עדיין מותר ביין). ויש שמוסיפין מר"ח עד התענית, ויש שמוסיפין מ"יז בתמוז. [שו"ע (סי' תקנא סעי' ט) ומ"ב (סי' נח)]. ולמעשה המנהג אצל בני אשכנז הוא מר"ח והוא בכלל. [מ"ב (סי' נח)]. ואצל בני עדות המזרח יש נוהגים להקל. ויש שנהגו להתחמיר בזה. וכל אחד יעשה כמנהגו. [נתי בפי' האדמו"ר (ח"ד דף ח' ע"ד), במועד לכל חי (סי' י' אות ט), בכח"ח (אות קכ) ובאור לציון (פכ"י אות ט)].

מזיץ ענבים

מזיץ ענבים הוא בכלל יין לענין זה. [נתי שו"ע (סעי' י). הגרשו"א זצ"ל (הגה יג ד"ה ד"ט) ואור לציון (פכ"י אות ח)].
שאר משקים חריפים (ערק, בירה וכדו')
 יש אומרים שמנהג זה אינו אלא ביין, ולא בשאר משקאות חריפים כגון ערק ובירה. [נתי בשע"ת (אות יט) ובערוה"ש (אות כ)].

קוניאק

קוניאק הוא מיין (שמיוצר ע"י אידוי היין והפיכת האדים לקוניאק), יש מי שאומר שראוי להתחמיר בזה. [אור לציון (פכ"י הגה ח). כיון שיש אומרים שדינו כיון לענין ברכות הנהנין].

עונה או תבשיל שמעורב בו יין

עוגות או תבשילים שנותנים בהם יין לשבח הטעם, יש אומרים שאין לאוכלם בתשעת הימים. [נתי באר הטיב (סי' כט) ובשע"ת (סי' ט)]. וכן פסקו השבט הלוי (ח"ט רס"י קלב) והגר"מ זצ"ל (קע"מ פי"ה הגה ח). אולם המ"ב לא הביא דברי הבאה"ט. ומ"מ לקטן שלא הגיע לגיל חינוך להתאבל על ירושלים, בעונה שיש בו רק טעם בעלמא אפשר להקל, ואם יש יין ממש בתבשיל נכון להחמיר. [שבט הלוי (שם)]. ויש מי שמיקל בתבשיל שיש בו יין אפילו לגדולים. [תשובות והנהגות (ח"ב סי' רנט)]. ואין להקל, אלא שבדיעבד אם היין אינו נרגש בפני"ע, אלא הוא רק משפר טעם המאכל שרי. [הגרשו"א זצ"ל (אשרי האיש פס"ט)].

כוס של הבדלה

דעת השו"ע (סי' תקנא סעי' ט) שמותר לשתות יין הבדלה וברכת המזון בימים אלו. וכן מנהג בני ספרד. [אור לציון (ח"ג פכ"י אות ח)]. אולם מנהג בני אשכנז החמיר שלא לשתות יין בבהמ"ז (של יום חול) ולא בהבדלה אלא נותנים לקטן שהגיע לחינוך ברכה ואינו יודע להתאבל על ירושלים (כבן תשע שנים). [מ"ב (סי' סט וט) והגרשו"א זצ"ל (ישא יוסף ח"ג עמי קעג)]. ואם לא מצוי קטן כזה ישתה הגדול כוס הבדלה. ויש שנהגו שאף כשיש תינוק מצוי שהגדול לשתות כוס ההבדלה. [כך מוטו בשמיה דהגרשו"א זצ"ל (הליכ"ש פי"ד אות כז וישא יוסף ח"ג עמי קע) כי אין הגדר של קטן הראוי לזה ברור. וכן היה הנהגת החו"א (ד"ניס והנהגות להחז"א פי"ט אות ח)].

על המר מדינה

יש אומרים שבמקום שיש חמר מדינה עדיף להבדיל עליו מאשר על יין. [ערוה"ש (אות כ)]. ויש סוברים שבכל אופן מבדיל על היין, וכן עיקר. [כן מבואר בפוסקים לדעת לענין כוס של הבדלה. וכן מורה תשימת שאר הפוסקים. ויכ"ב בשלמת חיים (סי' רכד)].

שיעור שתיית היין בהבדלה

המבדיל על היין (עין הפרטים לעיל) ישתה רביעית שלמה (ולא מלא לוגמיו בלבד). [הגר"מ זצ"ל (ארוחת רבינו ח"ב עמי קלה)]. ואם קטן שותה היין ישתה עכ"פ רוב הכוס דהיינו רוב רביעית. [מ"ב (סי' ע' וסי' רע"א סי' ס)]. ואם לא שתה כשיעור בדיעבד יצאו ידי חובה, ומ"מ יחזור לשתות כשיעור. [נתי בגר"ז (סי' קצ אות ד) בשו"ש (פי"ט אות לו)].

לזמן על כוס יין

שלשה שמוזמנים אחר הסעודה לא יברכו על הכוס, אבל עשרה מברכים על הכוס. [רמ"א (סי' תקנא סעי' ט) ומ"ב (סי' ע"א) ואור לציון (פכ"י אות ח)].
בירך על בשר או יין בתשעת הימים
 אם בירך על חתיכת בשר או על כוס יין ואח"כ נזכר מאיסור בשר ויין בימים אלה, יטעם משהו שלא תהיה ברכתו לבטלה, שאין במשהו לא משום שמחה, ולא משום בטול המנהג. [נתי בשבט הלוי (ח"ט סי' קלא אות א וח"י סי' פ"א אות ט)].

המותרים לאכול בשר ויין

חולה קצת

חולה קצת מותר באכילת בשר. [רמ"א (סי' תקנא סעי' ט) ומ"ב (סי' ס)]. ועו"י בשבות יעקב שפסק שאשה בימי נדוהת שאינה יכולה לאכול מאכלי חלב מחמת מיחוש בגופה מותרת לאכול בשר, דסתם נדה בעת זוב דמה היא חולה. והביאו השע"ת (אות כח). והרע"א (על סעי' ט) הביא דבריו בקצור להתיר בימי נדוהת לאכול בשר, עני"ש. והכל לפי הענין].

אדם חלש

אדם חלש שצריך לאכול בשר כדי להתחזק, רשאי לאכול בשר. אלא שאם די לו באכילת בשר עוף, יאכל בשר עוף. [אור לציון (פכ"י אות ו)]. ואם יש לו חוסר דם, וצריך דוקא בשר בהמה, יאכל בשר בהמה. [שם]].

מעוברות

מעוברות, יכולה לאכול בשר אם חלשות הן וצריכות לכך. [אור לציון (פכ"י אות ח)].

יולדות

יולדות מותרות לאכול בשר. ומה שנהגו קצת יולדות מז' באב ואילך למנוע מבשר ויין היינו שלא במקום חולי. [מ"ב (סי' ס"א)].

מניקות

מינקת שחלבה רע לתינוק כשאינה אוכלת בשר יש להקל אף בבשר בהמה. [מ"ב (סי' ס"א)]. וכן אם היא חלשה וצריכה לאכול בשר מותר לה. [אור לציון (פכ"י אות ח)].

אינו יכול לאכול מאכלי חלב

מי שאי אפשר לו לאכול מאכלי חלב, מותר לו לאכול בשר עוף או בשר מלוח שעברו ג' ימים משחיטתו, וכ"ש תבשיל של בשר. [מ"ב (סי' סד) ושעה"ש (אות טט)].

קטנים

קטנים בריאים אסורים בבשר ויין. [מ"ב (סי' תקנא סי' ע)]. י"א מר"ח (לבני אשכנז). [בעל השש"ש חינוך הבנים למצוות (אות לו)]. ו"א משבוע שחל בו ת"ב (אף לבני אשכנז) וכן עיקר. [נהניך לע"ר (פכ"י אות ב)]. וע"י לגיל לענין כ"בוס]. והדין כן אפילו בקטנים שלא הגיעו לגיל חינוך להתאבל על ירושלים. [מ"ב (שם)], אלא שעל כל פנים הגיעו לגיל חינוך באופן כללי. [נהניך לע"ר (פכ"י הגה ח)]. בעל השבט הלוי (קע"מ פי"ה עמי ע"ג) וכתבו שם שהוא בגיל ג' שנים. והכל לפי הענין. ודעת הגרשו"א זצ"ל (הליכ"ש פי"ד הגה 28) להתמיר אפילו לקטנים ביותר (בני ג' וד' שנים) כל שאין צורך מיוחד להאכילם בשר דוקא. ויש אומרים שבזמננו אפשר להקל עד גיל תשע בבשר עוף או תבשיל של בשר. [הגרשו"א זצ"ל (אשרי האיש פס"ט אות כח) דלא החמירו על קטן שלא הגיע לכלל אבולות].

בסעודת מצוה

ברית מילה

אכילת בשר ושתיית יין מר"ח

בסעודת מצוה, כגון מילה, אוכלים בשר ושותין יין כל השייכים לסעודה, אבל יש לצמצם, שלא להוסיף אלו שלא באים מחמת קורבה או אהבת רעים רק לאכול ולשתות. [רמ"א (סעי' ט) ומ"ב (סי' ע"ג)]. ובסעודה זו יש להתיר אפילו כוס של בהמ"ז. [מ"ב (סי' ע"ג)].

כשבוע שחל בו תשעה באב

בשבוע שחל בו ת"ב בתוכה, אין לאכול בשר ולשתות יין רק מנין מצומצם. [רמ"א (סי' תקנא סעי' י)]. והיינו מלבד הקרובים הפסולים לעדות ומלבד הבעלי מצוה מותר להוסיף עשרה משום ריעות והשאר אוכלים מאכלי חלב. [מ"ב (סי' ע"ג)].

ברית מילה בערב ת"ב

אפי' חל המילה בערב ת"ב שרי, ובלבד שלא יהיה בסעודה שמפסיק בה. [רמ"א (סי' תקנא סעי' י)]. ובתנאי שיעשה קודם חצות. [מ"ב (סי' ע"ג)]. ואם נמשך הסעודה לאחר חצות י"א דשרי, רק שלא יהיה יותר משעה י', ולמעשה יש להקל רק לבעלי השמחה עצמם. [שעה"ש (אות פט)].

ברית מילה שאינו בזמנו

סעודת מילה שלא בזמנה, דינה כמילה בזמנה הנ"ל. [שע"ת (שם סי' טו)].

שאריות מסעודת מצוה

שלחו לביתו שאריות בשר מסעודת מצוה, אסור לו לאוכלם בימים אלו. [מ"ב (סי' ע"ג)].

פדיון הבן

אכילת בשר ושתיית יין

סעודת פדיון הבן נחשבת לסעודת מצוה, אוכלים בשר ושותין יין כל השייכים לסעודה, אבל יש לצמצם, שלא להוסיף אלו שלא באים מחמת קורבה או אהבת רעים רק לאכול ולשתות. [רמ"א (סעי' י) ומ"ב (סי' ע"ג)]. ובסעודה זו יש להתיר אפי' כוס של בהמ"ז. [מ"ב (סי' ע"ג)].

קרובי הכהן בפדיון הבן

אפשר שבפדיון הבן אף קרובי הכהן בכלל קרובי בעל המצוה לענין זה, ולא רק קרובי אבי הבן. [אור לציון (פכ"י הגה ד)].

סיום מסכת

בסעודת סיום מסכת מותר לאכול בשר ויין, ואף הקרואים רשאים לאכול, והיינו כל מי שהיה הולך בזמן אחר לסעודה זו הן מחמת קורבה או מחמת רעות או שהוא אוהבו, ונשים השייכות לסעודה במקום שדרך לזמן לסעודה ג"כ מותר. ואשת הבעל סעודה מותרת אף בסיום מסכת וכן בניו. ובשבוע שחל בו ת"ב בתוכה, אין לאכול בשר ולשתות יין רק מנין מצומצם. [רמ"א (סי' תקנא סעי' י)]. והיינו מלבד הקרובים הפסולים לעדות ומלבד הבעלי מצוה מותר להוסיף עשרה משום ריעות והשאר אוכלים מאכלי חלב. [מ"ב (סי' ע"ג)].

בערב תשעה באב

וע"י בבואר הלכה (ד"ה חיים) מותר לעשות הסיום כ"ל אף בערב ת"ב ובלבד שיעשה קודם חצות. [מ"ב (סי' ע"ג)]. ואם נמשך הסעודה לאחר חצות יש אומרים דשרי, רק שלא יהיה יותר משעה עשירית, ולמעשה יש להקל בזה רק למסיימים המסכת בעצמם. [שעה"ש (אות פט)].

למחר הלימוד על מנת לסיים בימים אלו

אם לא נזדמן בלימודו הסיום לא ימחר או יאחר בשביל זה. [מ"ב (סי' ע"ג)].

אינו רגיל לעשות סעודת סיום
 אם לא היה עושה סעודה בשאר הימים אפשר שלא יעשה גם עתה. [מ"ב (סי' ע"ג)].

בר מצוה

אכילת בשר ויין

מותר לאכול בשר ויין בסעודת בר מצוה בתשעת הימים. והדין כן אף אם הסעודה שלא בזמנה, אם הקטן דורש בה דברי תורה. [יד אפרים (סי' תקנא על המ"א סי' ק, דברי יציב (או"ח ח"ב סי' רלח) והגרשו"א זצ"ל (שלמי מועד עמי תפ"ו הליכ"ש פי"ד אות ח)]. ומ"מ יש אומרים שמיום ז' באב ואילך לא יערכו מסיבות בר מצוה, משום שיום ז' באב נכנסו האוייבים להיכל וימים אלו חמירי טפי. [הגרשו"א זצ"ל (הליכ"ש שם הגה 38)].

שאר סעודות מצוה

חנוכת הבית

יש אומרים שמותר לעשות סעודת חנוכת הבית בימים אלו. [מקור חיים (לחוי"י רס"י תקנא) וע"י בדברי מלכ"אל (ח"ד סי' ח)]. ויש אומרים שאין לעשותה בימים אלו (אף ללא אכילת בשר) דהוא בכלל "ממעטים בשמחה". [לבושי מרדכי (ק' ח"א ססי' קא)]. ולמעשה נוהגים שלא לעורכה בטי הימים אף בארץ ישראל. [הגרשו"א זצ"ל (שם פי"ד אות יא)].

חנוכת בית המדרש

סעודת חנוכת בית מדרש וכדומה, יש אומרים שאין לעשותה בימים אלו. [הגרשו"א זצ"ל (שם פי"ד הגה טו)]. ובלבושי מרדכי (ק' ח"א ססי' קא) כתב דבכה"ג שרי (ומשמע ללא בשר)].

נקיון הבית

שטיפת הרצפה

יש נוהגים שלא לשטוף הרצפה, אם אינה מלוכלכת ממש, אלא לכבוד שבת. [התעוררות בתשובה (ח"ג סי' ל) והגרשו"א זצ"ל (הליכ"ש פי"ד אות כא)]. וגם כששטוף לכבוד שבת נהגו שלא לערב חומרי נקיון כרנול, אלא שוטפים במים בלבד. [הגרשו"א זצ"ל (הליכ"ש פי"ד הגה ל)]. ובעלמא חיים (סי' שלב) כת' שראוי למי שאפשר להחמיר בה].

שטיפת מכונת

מותר לשטוף מכונת בטי הימים אם דרכו לשוטפה מידי כמה ימים, אבל אם דרכו לשוטפה פעם לזמן מרובה, אין לשוטפה בטי הימים. [הגרשו"א זצ"ל (אשרי האיש פס"ט אות ח)].